

Van Hattem zaagt met liefde elektrisch

Van oude trekkers naar stil accugereedschap

Jan Pieter van Hattem

Meer dan vijftig jaar reed Jan Pieter van Hattem als zelfstandig loonwerker op de trekker. Van moderne tractoren met stille cabines en veel elektronica moet hij weinig hebben: 'Je verliest de feeling met de machine.' Opvallend genoeg is hij sinds zijn pensioen juist enthousiast over stil elektrisch handgereedschap. Met zijn machines van Cramer onderhoudt de 74-jarige Van Hattem inmiddels drie dagen per week grote particuliere tuinen.

Auteur: Heidi Peters

In het Betuwse Asch woont Jan Pieter van Hattem in zijn (groot)ouderlijk huis. Naast de woning ligt het loonwerkersbedrijf dat hij tot een jaar of vier geleden samen met zijn broer runde. Die heeft het bedrijf nu, samen met diens zoon, voortgezet. 'Ik heb geen opvolgers', vertelt Jan Pieter van Hattem, terwijl hij thee inschenkt. 'Mijn drie zonen hadden geen interesse in het bedrijf, al zijn ze toch wel min of meer in deze sector gaan werken.'

Wie het huis binnengaat via wat ooit de deel was en onderdak gaf aan koeien en varkens, vallen meteen de verzamelingen, maar ook de netheid op. Overal hangt wat. Maar wel op thema. Stukken ijzer die tijdens het werk op het land gevonden werden. Maar ook moersleutels, hakmessen, wandkoffiemolens, te veel om op te noemen. De drie zwart-rode handgereedschappen op de aangeveegde vloer vallen op doordat ze zo nieuw ogen. Dat blijken ze ook te zijn.

Overal trekkers

Dat vindt plaats in de woonkamer, die tractoren 'ademt'. Twee vitrines staan vol met miniatuurtrekkers, de salontafel is ook een vitrine met kleine trekkertjes en op de eettafel ligt een tafelzeil bedrukt met foto's van Jan Pieters

eigen en zo geliefde trekkers. Een cadeau, dat er inmiddels al jaren ligt. Gedurende het gesprek wijst hij mij regelmatig op de machines, als ondersteuning van zijn verhaal.

‘Op m’n achttiende begon ik op een David Brown-trekker, ik had m’n autorijbewijs nog niet eens. Deze heb ik nog en is inmiddels 56 jaar oud, met Herder-maaiaarm’, vertelt Van Hattem. ‘Daar was de Herder-dealer, die jubileert, verbaasd over. Ze zijn hier komen kijken naar deze combinatie. Herder, dat is mijn álles.’

Leeg huis, bezig blijven

Loonwerk met de trekkers, dat is wat de nu 74-jarige Van Hattem zijn volwassen leven lang deed. Tot vier jaar geleden. ‘Toen ik zeventig jaar werd, stapte ik uit het bedrijf’, vertelt hij. Hij vertelt verhalen over innovaties aan hun machines, die maakten dat de vraag naar hun werk steeds groter werd. Zoals een aanpassing aan nieuw aangeschafte opraapwagens, een hydraulisch openende klep, toen dat eigenlijk nog niet bestond. ‘Tractoren zijn nu zo high-tech, daar hoef je niets meer aan aan te passen’, lacht hij. ‘En ze zijn allemaal zo groot! Alles is elektronica of digitaal, dat kunnen we zelf niet meer aanpassen. Het is mooi dat het kan, maar je verliest wel feeling met de machine. Je hoort ‘m nog amper in die luxe cabines, dus je hoort

ook niet wanneer er iets niet goed is.’ Dat betekent geen einde aan de liefde voor de trekkers. Van Hattem is lid van maar liefst drie oldtimerverenigingen. Bij één ervan ontmoette hij 16 jaar geleden zijn vrouw. Rondom het afscheid van zijn werk moest hij, nadat zij ernstig ziek werd, ook afscheid van háár nemen. Na het overlijden van zijn vrouw bleven een leeg huis en een lege agenda achter. Het werken in tuinen gaf hem opnieuw iets om handen.

Grote tuinen, goede apparatuur

‘Ik doe een beetje snoeiwerk, hier en daar’, vertelt Van Hattem. Doorvragend blijkt dat ‘beetje snoeiwerk’ het onderhoud is van een tuin met een stuk bos en een weiland dat twee dagen per week in beslag neemt. In een andere tuin werkt hij ook nog een dag per week. ‘De tuin was altijd al mijn hobby’, gebaart hij naar buiten, waar een bloemen- en moestuin en een bongerd met oude fruitrassen te vinden zijn. ‘Ik heb toen besloten om mijn eigen gereedschap te kopen. Handelsonderneming De Morée in Beusichem was toen net dealer geworden van elektrisch handgereedschap van Cramer. Daar heb ik een kettingzaag, heggen-schaar en bosmaaier gekocht. Het was niet goedkoop, het merk is duurder dan wat bekendere merken. Maar ik vond het er heel goed en netjes uitzien en ik weet dat De Morée alleen

gereedschappen verkoopt waar ze achter staan.’ De handelsonderneming wordt gerund door Hans de Morée en Van Hattem blijkt een lijntje te hebben met diens vader, Teun de Morée. ‘Die was ook loonwerker en hoewel we eigenlijk zo’n beetje concurrenten waren, hielpen we elkaar ook in drukke tijden. Nu komen we elkaar tegen bij de oldtimerclubs.’

Een plezier om mee te werken

Het was Van Hattens eerste ervaring met elektrische gereedschappen en hij is erg enthousiast. ‘Die bosmaaier, een druk op de knop en hij gaat! Het werkt ook rustiger. Alleen moet je ervoor zorgen dat je volle accu’s hebt. Want met de bosmaaier is de accu na maximaal 45 minuten leeg.’ Daarentegen weet Van Hattem inmiddels dat hij met een accu op de heggen-schaar wel een hele dag vooruit kan. Wanneer hij over de kettingzaag van Cramer begint, klinkt er bijna liefde door in zijn stem: ‘Die kettingzaag, da’s toch zo’n handig ding. Hij is niet zwaar, je doet er een accu in en hij doet het en hij is nog sterk ook! Ze hebben die zo gemaakt dat de balans in je handen goed is, ondanks het gewicht van de accu. Het is echt een plezier om mee te werken.’

‘Die kettingzaag, da’s toch zo’n handig ding. En nog sterk ook’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Dankzij de telescoopstang kan Van Hattem ook bij het hoger gelegen groen

In de opgeruimde deel ligt het Cramer-handgereedschap keurig op een rij